

Warszawa, dnia 1 lipca 2020 r.

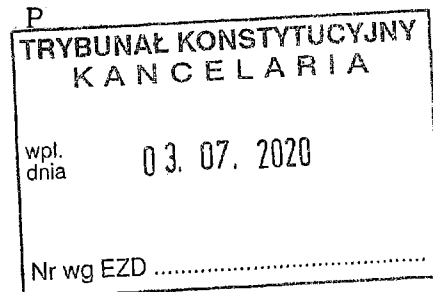
Do
Trybunału Konstytucyjnego
Al. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

ODPIS

Adwokat Katarzyna Leder Salgueiro
Leder Kancelaria
ul. Krucza 24/26 00-526 Warszawa
pełnomocnik T

Dotyczy sprawy:

sygn. akt
Sądu Apelacyjnego w Ł

SKARGA KONSTYTUCYJNA
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł
z dnia marca 2020r. (sygn. akt)

Na podstawie **art. 79 ust. 1** Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 Nr 78, poz. 483; dalej jako Konstytucja RP) w zw. z **art. 53 ust. 1** ustawy z dnia 30 listopada 2016 roku o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072, ze zm.) niniejszym **wnoszę skargę konstytucyjną w przedmiocie**

niezgodności

art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197, ze zm., dalej: u.ś.k.), w zakresie w jakim wskazany przepis nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, przez współpodejrzanego w sprawie lub jego obrońcę, z:

1. art. 42 ust. 2 Konstytucji RP;
2. art. 78 w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP;
3. art. 45 ust. 1 w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP,

albowiem na kanwie przedmiotowej sprawy

postanowieniem z dnia marca 2020r. Sąd Apelacyjny w Ł

Leder Kancelaria

ul. Krucza 24/26 00-526 Warszawa,
Tel.: 609587567 leder@lederkancelaria.pl

(sygn. akt. ....) utrzymując w mocy zaskarżone przez obrońcę podejrzanego – T ..... P - zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Ł ..... z dnia stycznia 2020r. (sygn. akt .....) w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia wniesionego przez obrońcę podejrzanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł ..... z dnia listopada 2018r. dopuszczającego dowód z zeznań świadka koronnego M ..... K w sprawie prowadzonej przez Prokuratora Regionalnego w Ł ..... pod sygn. akt .....

de facto odmówił przyjęcia zażalenia obrońcy T ..... P na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł ..... z dnia listopada 2018r. (.....), dopuszczającego dowód z zeznań świadka koronnego M ..... K w sprawie prowadzonej przez Prokuratora Regionalnego w Ł ..... pod sygn. akt .....

przyjmując argumentację Prezesa Sądu Okręgowego w Ł ..... z dnia stycznia 2020r. za słuszną, tj. że przepis art. 5 ust. 6 u.ś.k. przewiduje możliwość wniesienia środka zaskarżenia na postanowienie sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego wyłącznie przez prokuratora – pomijając przy tym współpodejrzanego oraz jego obrońcę –

co poskutkowało przyjęciem przez Prezesa Sądu Okręgowy w Ł ..... w zarządzeniu z dnia stycznia 2020r., a następnie przez Sąd Apelacyjny w Ł ..... w postanowieniu z dnia marca 2020r., że zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł ..... z dnia listopada 2018r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego wniesione przez obrońcę podejrzanego – T ..... P - zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną,

a co za tym idzie – za niezgodny z Konstytucją RP należy uznać przepis art. 5 pkt 6 u.ś.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje on możliwości wniesienia prawnie skutecznego zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego przez współpodejrzanego w sprawie oraz jego obrońcę,

a tym samym uniemożliwia Stronie poddanie kontroli instancyjnej decyzji sądu ww. przedmiocie, co stanowi pominięcie prawodawcze ustawodawcy, które skutkuje podważeniem konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, prawa do sądu, prawa do obrony, prawa obywatela do zaskarżania orzeczeń i decyzji oraz zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego,

co oznacza, że wskazane pominięcie prawodawcze ma wpływ na podstawowe prawa i wolności jednostki zagwarantowane w Konstytucji RP oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych dotyczących praw człowieka, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny

W dniu listopada 2018r. Prokurator Regionalny w Ł ..... , w sprawie prowadzonej pod sygn. akt ..... , złożył do Sądu Okręgowego w Ł ..... wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań M ..... K na zasadach i w trybie określonym ustawą z dnia 25 czerwca 1997r. o świadku koronnym.

W dniu   listopada 2018r. Sąd Okręgowy w Ł   (sygn. akt   ) wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego M   K   w niniejszej sprawie.

W dniu   października 2019r. obrońca podejrzanego – adw. B   Z   – zwrócił się do Sądu Okręgowego w Ł   z wnioskiem w trybie art. 157 § 1 k.p.k. o wydanie odpisu postanowienia Sądu Okręgowego w Ł   z dnia   listopada 2018r., a które to postanowienie zostało doręczone obrońcy podejrzanego T   P   w dniu 21 listopada 2019r.

Na ww. postanowienie, w dniu   listopada 2019r., obrońca podejrzanego wniósł zażalenie, w którym podniósł zarzut naruszenia art. 1 ust. 1 u.ś.k. w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 u.ś.k. w zw. z art. 4 pkt 3 u.ś.k. poprzez ich błędne zastosowanie i uwzględnienie wniosku Prokuratora Regionalnego w Ł   o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego M   K   , podczas gdy w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w aktach postępowania przygotowawczego:

1. działania opisywane przez M   K   nie dowodzą istnienia jakiegokolwiek grupy przestępczej, a z pewnością grupy przestępczej, której członkiem miałyby być T   P   ;
2. nie zostały spełnione warunki przedmiotowe uwzględnienia wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, gdyż wyjaśnienia składane przez M   K   :
  - w sposób tendencyjny i zmanipulowany przedstawiają okoliczności zdarzeń, w których uczestniczył M   K   ,
  - w sposób całkowicie zmistyfikowany przedstawiają okoliczności zdarzeń w których M   K   nie uczestniczył, a o których jedynie usłyszał, oraz
  - **nie ujawniają wszystkich przestępstw popełnionych osobiście przez M   K   (tj. świadka koronnego) i osiągniętych z nich korzyści.**
3. nie zostały spełnione warunki podmiotowe dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, bo nawet gdyby przyjąć, że M   K   miał brać udział w zorganizowanej grupie przestępczej, to byłaby to grupa, którą on sam założył i którą osobiście kierował, co jednoznacznie **wyłącza go z kręgu podejrzanych, którym można przyznać status świadka koronnego.**

Zarządzeniem Prezesa Sądu Okręgowego w Ł   z dnia   stycznia 2020r. (sygn. akt   ) postanowiono odmówić przyjęcia ww. zażalenia obrońcy podejrzanego T   P   , wobec złożenia go przez osobę nieuprawnioną.

Na ww. zarządzenie w dniu   lutego 2020r. obrońca T   P   (adw. B   Z   ) wniósł zażalenie, zaskarżając je w całości – zarzucając zaskarżonemu zarządzeniu obrazę m.in. art. 178 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 8 ust. 1 i 2 Konstytucji RP w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 45 Konstytucji RP w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Podstawowych Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez ich niezastosowanie i wydanie

zaskarżonego zarządzenia w oparciu o przepisy rangi ustawowej zawartej w Kodeksie postępowania karnego i Ustawie o świadku koronnym, a które to przepisy nie przewidują wprost możliwości zaskarżenia przez podejrzanego lub jego obrońcę postanowienia o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego (art. 5 ust. 6 u.ś.k.), podczas gdy sąd powinien odmówić zastosowania przepisów rangi ustawowej i oprzeć wydane przez siebie rozstrzygnięcie wprost na przepisach Konstytucji (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 8 Konstytucji RP).

Postanowieniem z dnia   marca 2020r. Sąd Apelacyjny w Ł   (sygn. akt   ) utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Ł   z dnia   stycznia 2020r. (sygn. akt   ), wskazując w uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia, że pomimo iż zażalenie obrońcy T   P   nie zasługuje na uwzględnienie, to:

„nie można odmówić słuszności wywodom obrońcy podejrzanego w zakresie w jakim powołując się na zbieżności opisanych w środku odwoławczym sytuacji, to jednak przywołana w tej materii argumentacja nie mogła doprowadzić do wydania postulowanego rozstrzygnięcia. (...) w przypadku stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności określonej normy prawnej ograniczającej prawo do obrony Sądu, dopóki nie dojdzie do odpowiedniej zmiany przepisów, powinny wprost stosować przepisy ustawy zasadniczej dotyczące tego prawa, jak i możliwości zaskarżania pierwszoinstancyjnie wydanych decyzji procesowych. (...) Dlatego też – niezależnie od podniesionych w zażaleniu argumentów – zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy”.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Ł   z dnia   marca 2020r. (sygn. akt   ) **stanowi ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie.**

II. Wskazanie podstaw skargi konstytucyjnej

W dniu   marca 2020r. Sąd Apelacyjny w Ł   (sygn. akt   ) wydał postanowienie, w którym orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonego zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w Ł   z dnia   stycznia 2020r. (sygn. akt   ) w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia obrońcy T   P   na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł   z dnia   listopada 2018r., w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego w osobie M   K   , w sprawie prowadzonej przed Prokuratorem Regionalnym w Ł   o sygn. akt

W uzasadnieniu zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w Ł   z dnia   stycznia 2020r. wskazano, że:

„Stosownie do art. 5 ust. 6 ustawy o świadku koronnym zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego przysługuje jedynie prokuratorowi. Uznać należało zatem wobec treści przywołanych przepisów, iż zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł   z   listopada 2018r. o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego wniesione zostało przez osobę nieuprawnioną, co musiało skutkować odmową jego przyjęcia”.

Z kolei Sąd Apelacyjny w Ł. w uzasadnieniu postanowienia z dnia marca 2020r. wskazał, iż:

*„Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Wprawdzie **nie można odmówić słuszności wywiodom obrońcy podejrzanego** w zakresie w jakim powołując się na zbieżności opisanych w środku odwoławczym sytuacji, to **jednak przywołana w tej materii argumentacja nie mogła doprowadzić do wydania postulowanego rozstrzygnięcia**. Skarżący pominął bowiem, że możliwość bezpośredniego stosowania przepisów Konstytucji, o których stanowi cytowane przezeń orzeczenie Sądu Najwyższego zaistniała na gruncie konkretnych okoliczności niemających bezpośredniego przełożenia na niniejszą sprawę. (...) Brak zatem było podstaw do stwierdzenia przez sąd powszechny niekonstytucyjności w/w przepisu z pominięciem ustawowo określonej ku temu procedury. Dlatego też – **niezależnie od podniesionych w zażaleniu argumentów – zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy**”.*

Nie sposób jednak zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Ł. – podobnie jak ze stanowiskiem Prezesa Sądu Okręgowego w Ł. – bowiem, na kanwie niniejszej sprawy wykluczono możliwość bezpośredniego zastosowania przepisów Konstytucji RP, a tym samym zignorowano fakt, iż wskazane pominięcie prawodawcze ustawodawcy w treści art. 5 pkt 6 u.ś.k., w przedmiocie braku regulacji umożliwiającej wniesienie przez współpodejrzanego lub jego obrońcę zażalenia na decyzję procesową w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego *de facto* powoduje zaistnienie **braku kontroli instancyjnej Sądu wyższej instancji nad prawidłowością postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia listopada 2018 roku (sygn. akt) o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego M K w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Regionalną w Ł. pod sygn. akt**.

Skutkuje to podważeniem konstytucyjnej zasady prawa do sądu, prawa obywatela do zaskarżania orzeczeń i decyzji oraz zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego, a także rażąco narusza prawo do obrony mojego Mandanta, a zatem wskazać należy, że Sąd Apelacyjny w Ł., utrzymując w mocy zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Ł. z dnia stycznia 2020r., naruszył następujące prawa i wolności obywatelskie T P o charakterze konstytucyjnym:

1. art. 42 ust. 2 Konstytucji, statuujący prawo do obrony:

Każdy, przeciw komu prowadzone jest postępowanie karne, ma prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania. Może on w szczególności wybrać obrońcę lub na zasadach określonych w ustawie korzystać z obrońcy z urzędu.

2. art. 45 ust. 1 Konstytucji, statuujący prawo do rzetelnego procesu:

Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

3. art. 77 ust. 2 Konstytucji, statuujący prawo do sądu:

Ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności i praw.

4. art. 78 Konstytucji RP, statuujący prawo obywatela do zaskarżania orzeczeń:

Każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Wyjątki od tej zasady oraz tryb zaskarżania określa ustawa.

5. art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, statuujący zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego:

Postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne.

W związku z powyższym należy wskazać, że prawomocna decyzja Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. utrzymująca w mocy zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Ł z dnia stycznia 2020r. o odmowie przyjęcia zażalenia obrońcy T P z dnia listopada 2019 r. na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego M K, skutkuje tym, że:

1. Pan T P – na skutek **niekonstytucyjnego pominięcia prawodawczego został pozbawiony sądowej kontroli orzeczenia w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego w osobie M K**, gdyż ustawa o świadku koronnym (ani Kodeks postępowania karnego stosowany w zakresie nieuregulowanym w u.ś.k.) nie zawiera przepisu umożliwiającego zaskarżenie decyzji procesowej, w której Sąd orzekł o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego przez współpodejrzanego lub jego obrońcę, przewidując jednocześnie możliwość zaskarżenia tej decyzji procesowej przez prokuratora, co stawia współpodejrzanego w **pozycji dyskryminującej względem prokuratora, mającego na mocy art. 5 ust. 6 u.ś.k. prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, co oznacza, nie tylko naruszenie prawno-karnej zasady równości broni, ale stanowi również naruszenie konstytucyjnej zasady prawa do obrony oraz prawa do rzetelnego procesu;**
2. Wskutek opisanego w pkt. 1 powyżej niekonstytucyjnego pominięcia prawodawczego w wymienionym w *petitum* niniejszej skargi przepisie ustawy o świadku koronnym, T P **został pozbawiony konstytucyjnego prawa do zaskarżania orzeczeń wydanych w pierwszej instancji;**
3. Wskutek braku możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r., Pan T P **został pozbawiony możliwości dochodzenia swoich naruszonych konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich przed sądem**, albowiem wskutek braku możliwości kontroli instancyjnej postanowienia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2019 r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego w osobie M K - w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Regionalną w Ł pod sygn. akt , które to postanowienie na skutek postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. stało się prawomocne, a tym samym

uniemożliwiło T P dochodzenie jego konstytucyjnych praw i wolności w postaci prawa do zaskarżenia decyzji procesowej oraz rzetelnego i sprawiedliwego procesu karnego, co **naruszało zasadę prawa do sądu oraz zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego.**

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. - o utrzymaniu w mocy zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w Ł z dnia stycznia 2020r. o odmowie przyjęcia zażalenia obrońcy podejrzanego T P na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r., w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego M K - ma **charakter ostateczny i nie podlega zaskarżeniu.**

Należy jeszcze raz wyraźnie podkreślić, iż wydanie przez Sąd Apelacyjny w Ł przedmiotowego postanowienia skutkowało tym, że

T P, **odmówiono wniesienia środka zaskarżenia na decyzję procesową dla niego niekorzystną**, która została rozstrzygnięta przez Sąd Okręgowy w Ł w **postępowaniu jednoinstancyjnym**,

wskutek czego,

doszło do sytuacji, w której - pomimo istnienia dowodów, iż w rzeczywistości M K nigdy nie powinien otrzymać statusu świadka koronnego z uwagi na nieziszczenie się na kanwie przedmiotowej sprawy warunków przedmiotowych i podmiotowych przewidzianych w przepisach ustawy o świadku koronnym - Sąd Okręgowy w Ł wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego M K w ww. sprawie, **i z którą to decyzją procesową Strona - w tym przypadku T P - nie może w żaden sposób polemizować, chociażby postanowienie to było błędne, bądź obarczone wadami,**

jednak równocześnie,

w przypadku, gdyby w niniejszej sprawie to prokurator miał wątpliwości co do prawidłowości wydanego przez Sąd Okręgowy w Ł postanowienia (zarówno uwzględnienia, jak i nieuwzględnienia wniosku prokuratora o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego), zgodnie z art. 5 ust. 6 u.ś.k., zażalenie na to postanowienie by prokuratorowi przysługiwało, co oznacza, że mógłby on polemizować z rozstrzygnięciem zapadłym w tej sprawie,

a zatem,

przyjąć należy, że uniemożliwienie zaskarżenia postanowienia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. - usankcjonowanego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. - skutkowało podważeniem konstytucyjnej zasady prawa do sądu, prawa do obrony, prawa obywatela do zaskarżania orzeczeń i decyzji oraz zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego.

wskutek czego,

doszło do **naruszenia konstytucyjnie gwarantowanych praw i wolności T P** określonych w przepisach **art. 42 ust. 2 Konstytucji RP** (prawo do obrony), w zw. z **art. 45 ust. 1 Konstytucji RP** (prawo do sądu) w zw. z **art. 77 ust. 2 Konstytucji RP** (zamknięcie drogi sądowej naruszonych praw) w zw. z **art. 78 Konstytucji RP** (zasada dwuinstancyjności postępowania) w zw. z **art. 176 ust. 1 Konstytucji RP** (zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego).

III. Stan prawny

Ustawodawca krajowy w ustawie z dnia z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym, (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197 – dalej: u.ś.k.) w art. 5 u.ś.k. wprowadził do porządku prawnego przepisy regulujące procedurę dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, zgodnie z którą na wniosek prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze, sąd okręgowy właściwy dla miejsca prowadzenia postępowania przygotowawczego wydaje postanowienie w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego (art. 5 ust. 1 u.ś.k.). W art. 5 ust. 6 u.ś.k. ustawodawca zaznaczył, że „na postanowienie sądu **prokuratorowi przysługuje zażalenie**”.

Innymi słowy, postanowienie sądu okręgowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego może być zaskarżone jedynie przez jedną ze stron tego postępowania - prokuratora, nigdy przez podejrzanego lub jego obrońcę, ani przez współpodejrzanego lub jego obrońcę, chociażby postanowienie sądu było obciążone wadami.

W literaturze przedmiotu wskazuje się, że:

*„Prawo do zaskarżenia postanowienia sądu przysługuje jedynie **prokuratorowi** (art. 5 ust. 6 u.ś.k.). Może on przy tym **zaskarżyć zarówno rozstrzygnięcie pozytywne, jak i negatywne**. Z uwagi na to, że prokurator jest inicjatorem postępowania w przedmiocie konwersji roli procesowej sprawcy przestępstwa, składanie przezeń środka odwoławczego od decyzji pozytywnych będzie, jak należy sądzić, rzadkością. Teoretycznie jest ono jednak niewykluczone w tych sytuacjach, gdy prokurator dostrzeże, iż postawa podejrzanego w trakcie posiedzenia sądu doprowadziła do unicestwienia przesłanek pozytywnych zastosowania tej instytucji, albo też w trakcie posiedzenia ujawniły się przesłanki negatywne określone w art. 4 ustawy, a sąd mimo to wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego” (P.Hofmański, S.Zabłocki, Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych, Warszawa 2011, s. 346).*

Warto w tym miejscu wskazać, że K.Cesarz idzie o krok dalej i w swoich rozważaniach zauważa również problem braku możliwości zaskarżenia postanowienia sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego przez samego kandydata do objęcia tego statusu:

*„Można [...] dopatrywać się **naruszenia zasady równości stron w przyznaniu tylko prokuratorowi prawa do zaskarżenia postanowienia** o odmowie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego (art. 5 ust. 6 u.ś.k.). Przecież wówczas gravamen po stronie podejrzanego jest oczywisty. Skoro podtrzymał on wyjaśnienia przed sądem rozpoznającym wniosek prokuratora i gotowość złożenia wyczerpujących zeznań przed sądem merytorycznym, a w czynnościach sądowych w postępowaniu przygotowawczym **prokurator z roli gospodarza tego postępowania jest sprowadzony do roli strony** (art. 299 § 3 k.p.k.) i taką rolę pełni w nim podejrzanym (art. 299 § 1 k.p.k.), to nie ma powodu do obdarzenia wspomnianym uprawnieniem tylko jednej ze stron, tj. prokuratora” (Cesarz K., Dowód z zeznań świadka koronnego na tle prawa do sądu (wybrane zagadnienia), „Przegląd Sądowy” 2004, nr 4, s. 65–74).*

Powyższe prowadzi do wniosku, że tym bardziej, współpodejrzany w sprawie – którzy, co oczywiste, będą na dalszym etapie postępowania z dużym prawdopodobieństwem obciążani w zeznaniach świadka koronnego – powinno przysługiwać prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie sądu okręgowego o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego. Wskazywane w niniejszej skardze pominięcie ustawodawcze tym bardziej razi, że biorąc pod uwagę jedynie doświadczenie życiowe jasnym jest, że współpodejrzani mają lub mogą mieć wiedzę, czy na przykład to sam kandydat nie kierował zorganizowaną grupą przestępczą, bądź czy rzeczywiście przyznał się organom ścigania do wszystkich popełnionych przez siebie przestępstw, a co umknęło uwadze prokuratury. A zatem, nie istnieją żadne przyczyny, dla których współpodejrzani w sprawie nie mogliby kwestionować decyzji procesowej sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego – która to decyzja wpływa przecież na ich sytuację procesową - przywołując tym samym być może nieznanne ani organom ścigania, ani sądowi okoliczności faktyczne sprawy – jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

Ma to tym bardziej doniosłe znaczenie, gdyż jak trafnie zauważają prof. P.Hofmański oraz prof. S.Zabłocki

*„Na **przeprowadzenie całej procedury** badawczej przesłanek stosowania instytucji świadka koronnego oraz wydanie postanowienia w tym przedmiocie **sąd dysponuje stosunkowo krótkim okresem czasu**. Winien on bowiem wydać postanowienie w terminie 7 dni [obecnie 14 dni – wtr. wł.] od daty wpłynięcia wniosku (art. 5 ust. 5 u.ś.k.). Jest to co prawda termin instrukcyjny, tym niemniej sąd powinien dążyć do jego zachowania, mając na uwadze fakt, że incydentalna procedura rozstrzygania w tym przedmiocie wstrzymuje cały dalszy tok śledztwa lub dochodzenia, które też limitowane są terminami ustawowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania karnego”* (P.Hofmański, S.Zabłocki, Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych, Warszawa 2011, s. 346).

Innymi słowy, jak wskazują autorzy w powyżej cytowanym fragmencie, z uwagi na dość krótki okres czasu, w którym sąd decyduje o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosku prokuratora o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, może okazać się, że sąd pominął istotne w sprawie okoliczności, które - gdyby sąd o nich wiedział - przesądziłyby o fakcie nieziszczenia się warunku przedmiotowego bądź warunku podmiotowego uwzględnienia wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego.

Mając na uwadze dotychczas przedstawione rozważania, z lektury treści art. 5 pkt 6 u.ś.k. wynika, że stosowanie wskazanego przepisu prowadzi również bezpośrednio do zachwiania tzw. zasady równości broni w postępowaniu karnym. Zasadniczy problem, który zaistniał na kanwie niniejszej sprawy dotyczy tego, że ustawodawca w odmienny sposób uregulował sytuację dwóch stron postępowania, z jednej strony prokuratora, z drugiej strony podejrzanego i innych współpodejrzanych, bowiem w sytuacji, kiedy współpodejrzany nie zgadza się z postanowieniem sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego, Stronie takiej nie przysługuje zażalenie. Decyzja ustawodawcy o tym, że Strona niezadowolona nie może w tym zakresie wnieść środka zaskarżenia *de facto* narusza jej prawo do obrony, bowiem nie może ona zareagować w żaden sposób na decyzję procesową sądu, która przecież wpływa na jej sytuację procesową i przedstawić swoich racji w postępowaniu przed sądem II instancji.

Z uwagi na powyższe, wskutek braku możliwości zaskarżenia, przez współpodejrzanego w sprawie postanowienia sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, *de facto* dochodzi do zaistnienia szeregu niepożądanych zjawisk, a mianowicie do podważenia:

- prawa do obrony,
- zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego,
- prawa do sądu,
- prawa obywatela do zaskarżania orzeczeń i decyzji.

Ponadto oznacza to, że możliwość wniesienia środka zaskarżenia uzależniona jest jedynie od **decyzji jednej ze Stron** przedmiotowego postępowania, czego nie można racjonalnie wytłumaczyć inaczej, aniżeli stwierdzeniem, że w regulacji z art. 5 ust. 6 u.ś.k. występuje tzw. **pominięcie prawodawcze ustawodawcy (uregulowanie niepełne)**. W innym wypadku dochodziłoby bowiem do jawnego naruszenia przepisów Konstytucji, a przecież istnieje domniemanie racjonalności ustawodawcy. Istotne jest bowiem, że brak przepisu umożliwiającego wniesienie zażalenia w opisywanym układzie procesowym jest niemożliwe, a narusza przepisy Konstytucji RP.

Nie ulega zatem wątpliwości, że na kanwie art. 5 ust. 6 u.ś.k. doszło do pominięcia prawodawczego ustawodawcy (unormowania niepełnego).

Zagadnienie pominięcia prawodawczego było niejednokrotnie poruszane w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. W orzeczeniu z dnia 3 grudnia 1996 r. Trybunał Konstytucyjny określił dogmatyczne (pozytywno-prawne) przesłanki kontroli unormowań niepełnych. W uzasadnieniu przedmiotowego orzeczenia wskazał, że:

„Trybunał Konstytucyjny nie ma kompetencji do orzekania o zaniechaniach ustawodawcy polegających na braku wydania aktu ustawodawczego, choćby obowiązek jego wydania wynikał z norm konstytucyjnych. W przypadku natomiast aktu ustawodawczego wydanego i obowiązującego Trybunał Konstytucyjny ma kompetencję do oceny jego konstytucyjności również z tego punktu widzenia, czy w jego przepisach nie brakuje unormowań, bez których, ze względu na naturę objętej aktem regulacji, może on budzić wątpliwości natury konstytucyjnej. Zarzut niekonstytucyjności może więc dotyczyć zarówno tego, co ustawodawca w danym akcie unormował, jak i tego, co w akcie tym pominął, choć postępując zgodnie z Konstytucją powinien był unormować” (por. uzasadnienie wyroku w sprawie K 25/95, OTK ZU nr 6/1996, poz. 52).

Natomiast w orzeczeniu z dnia 24 września 2001r. w sprawie SK 22/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 216, Trybunał dokonał rozgraniczenia pomiędzy dwoma zlewającymi się dotychczas pojęciami:

- a) zaniechaniem ustawodawczym i
- b) uregulowaniem niepełnym (pominięciem prawodawczym).

Trybunał wskazał, że zaniechanie ustawodawcze „*polega na tym, że ustawodawca świadomie pozostawia określoną kwestię w całości poza uregulowaniem prawnym*”; natomiast z uregulowaniem niepełnym mamy do

czynienia wówczas, gdy ustawodawca normując określoną sferę stosunków „*dokonał tego w sposób niepełny, regulując ją tylko fragmentarycznie*” (zob. M.Grzybowski, Zaniechanie prawodawcze w praktyce polskiego Trybunału Konstytucyjnego, dostępny w internecie: https://www.confeuconstco.org/reports/rep-xiv/report_Poland_po.pdf).

O ile **Trybunał Konstytucyjny** uznał zaniechania prawodawcze za „niepodlegające kognicji Trybunału”, o tyle **uznał za dopuszczalne poddanie kontroli zgodności z Konstytucją uregulowań niepełnych**.

Jak wskazuje M.Grzybowski, w przypadku kontroli konstytucyjności uregulowań niepełnych (pominięć prawodawczych) za punkt odniesienia obiera się konstytucyjną zasadę równości i równego traktowania.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 19 maja 2003r. K 39/01, OTK ZU nr 5/2003, poz. 40, wskazał, że naruszeniem zasady równości i równego traktowania jest

*„brak określonej regulacji – takiej samej, podobnej lub zbliżonej – w odniesieniu do pewnej kategorii podmiotów. To właśnie **owo pominięcie ma charakter dyskryminujący i dopiero odpowiednia zmiana przepisów poszerzająca krąg podmiotów pozwala na wyeliminowanie nierównego traktowania w analizowanej sferze stosunków prawnych**”.*

Na przykład w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 09 czerwca 2003r., Trybunał orzekł o naruszeniu Konstytucji poprzez **brak unormowania** sytuacji podmiotów, których kasacja została odrzucona przez Sąd Najwyższy.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy wskazać należy, że Trybunał Konstytucyjny zajmował się już sprawą bardzo podobną do sprawy, będącej przedmiotem niniejszej skargi, a mianowicie Trybunał Konstytucyjny badał kwestię dopuszczalności zaskarżenia decyzji procesowej dotyczącej prawa do obrony w sytuacji, gdy przepisy rangi ustawowej nie przewidują wprost takiej możliwości.

W wyroku z dnia 08 października 2013 roku, sygn. akt K 30/11 Trybunał Konstytucyjny, stwierdził **niekonstytucyjność** przepisu art. 81 § 1 k.p.k., w zakresie, w jakim przepis ten **nie przewidywał sądowej kontroli** zarządzenia o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który złożył wniosek w trybie art. 78 § 1 k.p.k. We wspomnianym wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że **brak możliwości zaskarżenia zarządzenia** o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu **narusza konstytucyjne prawo do obrony** (art. 42 ust. 2 Konstytucji RP), prawo do rzetelnego procesu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) oraz prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydawanych w pierwszej instancji (art. 78 Konstytucji RP).

Mając na względzie treść powyższego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 marca 2014 roku, sygn. akt IV KZ 13/14 podkreślił, że:

*„Stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 października 2013 r., K 30/11, niekonstytucyjności braku w art. 81 KPK możliwości zażalenia się na odmowę ustanowienia oskarżonemu obrońcy z urzędu oznacza, że **sam fakt, iż w świetle art. 459 § 2 in fine w***

zw. z art. 466 § 1 KPK, nie jest to zarządzenie zaskarżalne, nie ma tu aktualnie znaczenia, gdyż rozwiązanie to jest niezgodne z Konstytucją RP, a Sądy, dopóki nie dojdzie do odpowiedniej zmiany przepisów, w razie zdecydowania o takiej odmowie powinny wprost stosować przepisy ustawy zasadniczej dotyczące prawa oskarżonego do obrony, jak i możliwości zaskarżania pierwszoinstancyjnie wydanych decyzji procesowych wskazanych w tym orzeczeniu Trybunału” (postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 13 marca 2014 roku, sygn. akt IV KZ 13/14, OSNKW 2014 nr 7, poz. 58, str. 68).

Wskazać w tym miejscu należy na podobieństwo sytuacji objętej przywołanym tu wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 08 października 2013 roku, sygn. akt K 30/11, i sytuacji, w której Prezes Sądu odmawia wniesienia środka zaskarżenia od postanowienia sądu okręgowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego. Brak możliwości zaskarżenia decyzji procesowej sądu I instancji stanowi przecież, jak już wskazano powyżej, **rażące naruszenie prawa do obrony** i skutkuje takim stanem rzeczy, w którym współpodejrzany, który będzie obciążany przez świadka koronnego *de facto* **pozbawiony zostaje możliwości obrony w tym zakresie**.

Biorąc pod uwagę realia niniejszej sprawy, wskazać należy, że z niejasnych przyczyn Sąd Okręgowy w Łodzi nie dopatrył się jawnych uchybień skutkujących prawną niedopuszczalnością powołania na świadka koronnego M. K., czego wyraz stanowi postanowienie Sądu Okręgowego w Ł. z dnia listopada 2018r. (sygn. akt).

Niemniej jednak, problematyczne w tej sprawie jest nie tyle – zdaniem skarżącego – błędne ustalenie stanu faktycznego przez Sąd Okręgowy w Ł., a w konsekwencji wydanie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego w osobie M. K., z którym nie zgadza się mój Mandant,

ile brak możliwości wniesienia prawnie skutecznego środka zaskarżenia na ww. postanowienie.

Na kanwie niniejszej sprawy doszło do sytuacji, w której kwestia możliwości dopuszczenia w postępowaniu przygotowawczym dowodu z zeznań świadka koronnego M. K., rozstrzygnięta została w postępowaniu sądowym jednoinstancyjnym. Wskutek tego postanowienie Sądu Okręgowego w Ł., chociażby było obiektywnie nieprawidłowe, nie podlega żadnej kontroli instancyjnej, a przecież pogarsza sytuację procesową mojego Mandanta, a tym samym wpływa na jego podstawowe prawa i wolności, zagwarantowane każdemu w Konstytucji RP oraz wiążących Rzeczpospolitą Polskę umowach międzynarodowych.

Należy zatem raz jeszcze stanowczo podkreślić, że przepis art. 5 pkt. 6 u.ś.k., w zakresie w jakim **nie przewiduje sądowej kontroli** postanowienia i dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego **bezpośrednio narusza przepisy konstytucyjne dotyczące prawa do obrony i możliwości zaskarżenia decyzji procesowych wydanych w pierwszej instancji**.

Dlatego też, mając na uwadze powyższe rozważania, należy wskazać, że we wskazanym w niniejszej skardze konstytucyjnej przypadku istnieje potrzeba poddania przepisu art. 5 pkt 6 u.ś.k. kontroli konstytucyjnej.

zw. z art. 466 § 1 KPK, nie jest to zarządzenie zaskarżalne, nie ma tu aktualnie znaczenia, gdyż rozwiązanie to jest niezgodne z Konstytucją RP, a Sądy, dopóki nie dojdzie do odpowiedniej zmiany przepisów, w razie zdecydowania o takiej odmowie powinny wprost stosować przepisy ustawy zasadniczej dotyczące prawa oskarżonego do obrony, jak i możliwości zaskarżania pierwszoinstancyjnie wydanych decyzji procesowych wskazanych w tym orzeczeniu Trybunału” (postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 13 marca 2014 roku, sygn. akt IV KZ 13/14, OSNKW 2014 nr 7, poz. 58, str. 68).

Wskazać w tym miejscu należy na podobieństwo sytuacji objętej przywołanym tu wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 08 października 2013 roku, sygn. akt K 30/11, i sytuacji, w której Prezes Sądu odmawia wniesienia środka zaskarżenia od postanowienia sądu okręgowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego. Brak możliwości zaskarżenia decyzji procesowej sądu I instancji stanowi przecież, jak już wskazano powyżej, **rażące naruszenie prawa do obrony** i skutkuje takim stanem rzeczy, w którym współpodejrzany, który będzie obciążany przez świadka koronnego *de facto* **pozbawiony zostaje możliwości obrony w tym zakresie**.

Biorąc pod uwagę realia niniejszej sprawy, wskazać należy, że z niejasnych przyczyn Sąd Okręgowy w Ł. nie dopatrył się jawnych uchybień skutkujących prawną niedopuszczalnością powołania na świadka koronnego M. K., czego wyraz stanowi postanowienie Sądu Okręgowego w Ł. z dnia listopada 2018r. (sygn. akt).

Niemniej jednak, problematyczne w tej sprawie jest nie tyle – zdaniem skarżącego - błędne ustalenie stanu faktycznego przez Sąd Okręgowy w Ł., a w konsekwencji wydanie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego w osobie M. K., z którym nie zgadza się mój Mandant,

ile brak możliwości wniesienia prawnie skutecznego środka zaskarżenia na ww. postanowienie.

Na kanwie niniejszej sprawy doszło do sytuacji, w której kwestia możliwości dopuszczenia w postępowaniu przygotowawczym dowodu z zeznań świadka koronnego M. K., rozstrzygnięta została w postępowaniu sądowym jednoinstancyjnym. Wskutek tego postanowienie Sądu Okręgowego w Ł., chociażby było obiektywnie nieprawidłowe, nie podlega żadnej kontroli instancyjnej, a przecież pogarsza sytuację procesową mojego Mandanta, a tym samym wpływa na jego podstawowe prawa i wolności, zagwarantowane każdemu w Konstytucji RP oraz wiążących Rzeczpospolitą Polskę umowach międzynarodowych.

Należy zatem raz jeszcze stanowczo podkreślić, że przepis art. 5 pkt. 6 u.ś.k., w zakresie w jakim **nie przewiduje sądowej kontroli** postanowienia i dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego **bezpośrednio narusza przepisy konstytucyjne dotyczące prawa do obrony i możliwości zaskarżenia decyzji procesowych wydanych w pierwszej instancji**.

Dlatego też, mając na uwadze powyższe rozważania, należy wskazać, że we wskazanym w niniejszej skardze konstytucyjnej przypadku istnieje potrzeba poddania przepisu art. 5 pkt 6 u.ś.k. kontroli konstytucyjnej.

IV. Sprzeczność z Konstytucją RP

Nie budzi wątpliwości, że wszystkie organy państwowe, w tym przede wszystkim organy wymiaru sprawiedliwości, powinny dokonywać prokonstytucyjnej wykładni przepisów prawa. Tymczasem wykładnia przepisów zaprezentowana przez Sąd Apelacyjny w Ł. w zaskarżonym postanowieniu, godzi w gwarantowane konstytucyjnie uprawnienia jednostki, w tym konstytucyjne prawo jednostki do sądu, prawo obywatela do zaskarżania orzeczeń i decyzji oraz prawo do obrony T. P.

W związku z tym, pominięcie w treści art. 5 § 6 u.ś.k. możliwości zaskarżenia postanowienia sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego narusza wzorce z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP (prawo do obrony), w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (prawo do sądu) w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP (zamknięcie drogi sądowej naruszonych praw) w zw. z art. 78 Konstytucji RP (zasada dwuinstancyjności postępowania) w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP (zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego).

1. Niezgodność z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP

Zgodnie z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP:

*„Każdy, przeciw komu prowadzone jest postępowanie karne, ma **prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania**. Może on w szczególności wybrać obrońcę lub na zasadach określonych w ustawie korzystać z obrońcy z urzędu”.*

Trybunał Konstytucyjny niejednokrotnie podkreślał, że:

*„Konstytucyjne **prawo do obrony** należy rozumieć szeroko, jest ono bowiem nie tylko **fundamentalną zasadą procesu karnego**, ale też elementarnym standardem demokratycznego państwa prawnego. Prawo to przysługuje każdemu **od chwili wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego** (...) aż do wydania prawomocnego wyroku, obejmuje również etap postępowania wykonawczego” (zob. wyrok TK z 3 listopada 2004 r., K 18/03),*

*„**Prawo do obrony w procesie karnym ma wymiar materialny i formalny**. Obrona materialna to możliwość bronięcia przez oskarżonego jego interesów osobiście (np. możliwość odmowy składania wyjaśnień, prawo wglądu w akta i składania wniosków dowodowych). Obrona formalna to prawo do korzystania z pomocy obrońcy z wyboru lub z urzędu” (sygn. SK 39/02, OTK ZU nr 2/A/2004, poz. 7).*

Również w doktrynie wskazuje się, że prawo do obrony, zgodnie z art. 42 Konstytucji RP, występować powinno

*„**we wszystkich stadiach postępowania**, a więc zarówno w stadiach **przed judykacyjnymi**, jak i przed organami orzekającymi, w tym i przed sądami, wszystkich instancji. We wszystkich tych stadiach występuje ono w takim samym **pełnym** zakresie, niezależnie od tego, że nie wszystkie z tych stadiów mogą kończyć się takim czy innym orzeczeniem” (zob. Garlicki L. (red.) Zubik M. (red.), Konstytucja*

Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd.II, LEX).

Nie ulega zatem wątpliwości, że również podejrzany w postępowaniu przygotowawczym może i powinien korzystać z przysługującego mu prawa do obrony, zarówno w postaci obrony materialnej, jak i formalnej.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że w zaistniałej na kanwie niniejszej sprawy sytuacji, mój Mandant został pozbawiony *de facto* prawa do obrony. Świadczy o tym brak możliwości zaskarżenia niekorzystnego dla niego postanowienia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego w osobie M K .

Brak przewidzianej w treści ustawy o świadku koronnym możliwości poddania kontroli instancyjnej ww. postanowienia, w sytuacji gdy T P dysponuje wiedzą, że:

- świadek koronny nie przyznał się do wszystkich popełnionych przez siebie przestępstw i osiągniętych z nich korzyści, oraz że
- świadek koronny przekazuje Prokuraturze jako informacje (dotyczące rzekomego działania „zorganizowanej grupy przestępczej”), zasłyszane od innych osób plotki, a także fakt, że
- gdyby nawet przyjąć, że M K miał brać udział w zorganizowanej grupie przestępczej, to byłaby to grupa, którą to on osobiście założył i którą to on osobiście kierował, co wprost wyłącza go z kręgu podejrzanych, którym można przyznać status świadka koronnego zgodnie z przepisami ustawy o świadku koronnym,

rażąco narusza prawo do obrony mojego Mandanta.

Biorąc pod uwagę powyżej opisaną sytuację, wskazać należy, że wskutek zapadłego, niekorzystnego dla T P , postanowienia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. oraz biorąc pod uwagę fakt, że mojemu Mandantowi – zgodnie z art. 5 par. 6 u.ś.k. - nie przysługuje możliwość wniesienia środka zaskarżenia na tę decyzję procesową, doszło do naruszenia – konstytucyjnie gwarantowanego jednostce – prawa do obrony T P , co stanowi potwierdzenie stawianej w niniejszej skardze tezy, że art. 5 § 6 u.ś.k. jest niezgodny z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP.

2. Niezgodność z art. 78 Konstytucji w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji

Przepis art. 78 Konstytucji RP stanowi:

„Każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Wyjątki od tej zasady oraz tryb zaskarżania określa ustawa”.

Natomiast przepis art. 176 ust. 1 w Konstytucji RP stanowi:

„Postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne”.

Z powyższych przepisów wynika, że jako zasadę należy traktować możliwość zaskarżania orzeczeń sądu pierwszej instancji do sądu drugiej instancji. Konstytucja wprawdzie przewiduje wyjątki od tej zasady, jednakże wyjątki te muszą być wprost wyrażone w ustawie.

Z uwagi na fakt, iż możliwość zaskarżania orzeczeń sądu pierwszej instancji do sądu drugiej instancji stanowi zasadę, to pojęcie „zaskarżania orzeczeń” powinno się interpretować jak najszerszej. Jak wskazuje się w doktrynie:

„Pojęcie zaskarżenia nie zostało przez ustrojodawcę zdefiniowane. Należy więc je rozumieć jak najszerszej, co pozwala „na objęcie jego zakresem różnych, specyficznych dla danej procedury, środków prawnych, których cechą wspólną jest umożliwienie stronie weryfikacji podjętego w pierwszej instancji orzeczenia bądź decyzji” (wyr. TK z 24.1.2001 r., SK 30/99, OTK 2000, Nr 1, poz. 3). Należy w tym wypadku stanąć na stanowisku, że z istoty użycia przez ustrojodawcę zwrotu o „zaskarżeniu orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji” wynika, iż musi istnieć jakaś druga instancja, do której można wystąpić (takie stanowisko zajął po wcześniejszych wahaniach TK, zob. wyr. SK 30/99, OTK 2000, Nr 1, poz. 3; wyr. z 15.5.2000 r., SK 29/99, OTK 2000, Nr 4, poz. 110). Oznacza to, że środki służące zaskarżeniu muszą mieć charakter dewolutywny - tzn. muszą powodować przeniesienie sprawy do wyższej instancji i nie wystarczy, że spowodują ponowne rozpatrzenie sprawy przez organ, który wydał zaskarżone orzeczenie lub decyzję. Brak możliwości uzyskania uzasadnienia wyroku to również ograniczenie prawa do zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji” (art. 78 Konstytucji) (orz. TK z 20.10.2010 r., P 37/09, OTK-A 2010, Nr 8, poz. 79),

[Banaszak B., Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz., wyd. 2, Legalis 2012],

oraz

*Wyjątki od zasady sformułowanej w art. 78 mogą być ustanawiane jedynie w ustawie. **„Należy liczyć się z tym, iż nie mogą one prowadzić do naruszenia innych norm konstytucyjnych. (...) Należy (...) uznać, że odstępstwo od reguły wyznaczonej treścią normatywną art. 78 Konstytucji w każdym razie powinno być poddyktowane szczególnie okolicznościami, które usprawiedliwiałyby pozbawienie strony postępowania środka odwoławczego”** (wyr. TK z 12.6.2002 r., P 13/01, OTK-A 2002, Nr 4, poz. 42). Ustawy szczegółowe o charakterze proceduralnym (np. KPA, KPK) określają przy tym zasady oraz tryb zaskarżania orzeczeń i decyzji pierwszej instancji”*

[Banaszak B., Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz., wyd. 2, Legalis 2012].

W związku z powyższym, szczególnego podkreślenia wymaga stwierdzenie, że na kanwie niniejszej sprawy, odmowa przyjęcia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. z uwagi na jego „niedopuszczalność z mocy ustawy” naruszało inne normy konstytucyjne, tj. art. 32 Konstytucji, art. 176 ust. 1 Konstytucji, art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji. Ponadto wskazać należy, że pominięcie przez ustawodawcę możliwości zaskarżenia postanowienia sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego przez współpodejrzanego w sprawie, w żadnym wypadku nie jest „podyktowane szczególnie okolicznościami, które usprawiedliwiałyby pozbawienie strony postępowania środka odwoławczego”, co prowadzi wprost do wniosku, że opisywana w niniejszej skardze konstytucyjnej luka prawna w treści ustawy o świadku koronnym, jest w rzeczywistości pominięciem prawodawczym ustawodawcy

(unormowaniem niepełnym).

Powyższe oznacza, że ograniczenie prawa, wynikające z art. 78 Konstytucji w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji jest niekonstytucyjne, a pozbawienie T P kontroli instancyjnej zarządzenia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. bezpośrednio naruszyło przysługujące mu prawo wyrażone w Konstytucji.

3. Niezgodność z art. 45 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji

Przedmiotem „prawa do sądu” jest sprawiedliwe i jawne rozpatrzenie sprawy. Obowiązek ochrony tak określonego prawa polega przede wszystkim na zapewnieniu:

- a/ prawa dostępu do sądu;
- b/ prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności;
- c/ prawo do wyroku sądowego, tj. prawo do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia danej sprawy przez sąd (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2007 roku, sygn. akt P 19/04).

Należy wskazać, że prawo do sądu w zakresie poszanowania sprawiedliwości proceduralnej obejmuje obowiązek ukształtowania przez ustawodawcę procedury tak, aby poszanowane zostały wszelkie inne zasady i prawa konstytucyjne, w tym zasada równości obywateli wobec prawa, zasada zaskarżalności orzeczeń wydanych przez sądy pierwszej instancji oraz zasada dwuinstancyjności postępowania, na każdym etapie oraz w każdym rodzaju postępowania, w tym postępowania w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego.

Co więcej, w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że:

„Sprawiedliwe rozpatrzenie sprawy oznacza zastosowanie sprawiedliwej procedury - tzn. takiej, która "powinna zapewniać stronom uprawnienia procesowe stosowne do przedmiotu prowadzonego postępowania. Wymóg sprawiedliwego postępowania zakłada bowiem dostosowanie jego zasad do specyfiki rozpoznawanych spraw" (wyrok TK z 16.11.2011 r., SK 45/09, OTK-A 2011, Nr 9, poz. 97).

Powyższe oznacza, że procedura ukształtowana zgodnie z wymogami sprawiedliwości, wynikającymi z zasady prawa do sądu przejawiać się musi takim jej ukształtowaniem, które nie przewiduje żadnych niekonstytucyjnych pominięć prawodawczych. Brak możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, w sytuacji, gdy uprawnienie do wniesienia takiego zażalenia przysługuje prokuratorowi, stanowi wyraźny przykład niekonstytucyjnego pominięcia, który jest sprzeczny z zasadą sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy, a więc z konstytucyjną zasadą prawa obywatela do sądu.

Dodatkowo wskazać należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 listopada 2011r., sygn. akt SK 45/09 podkreślił, iż:

"gwarancje konstytucyjne związane z prawem do sądu nie mogą być traktowane jako nakaz urzeczywistnienia w każdym trybie i w każdym

rodzaju procedury tego samego zestawu instrumentów procesowych, jednolicie określających pozycję stron postępowania i zakres przysługujących im środków procesowych. (...) nie każda odmienność lub specyfika postępowania sądowego musi być a priori traktowana jako ograniczenie prawa do sądu i związanych z tym gwarancji procesowych stron. Z Konstytucji nie wynika bowiem założenie, że każde postępowanie sądowe musi operować tym samym instrumentarium procesowym. Swoboda ustawodawcy (...) w kształtowaniu odpowiednich procedur **nie oznacza** jednak dopuszczalności wprowadzania **rozwiązań arbitralnych**, ograniczających nadmiernie i bez istotnych racji prawa procesowe strony, których realizacja stanowi warunek prawidłowego i sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy. Do naruszenia gwarancji konstytucyjnych związanych z prawem do sądu dochodziłoby wówczas, gdyby ograniczenie uprawnień procesowych stron (strony) było nieproporcjonalne dla realizacji takich celów, jak zapewnienie większej efektywności postępowania i jego szybkości, a jednocześnie **uniemożliwiało właściwe zrównoważenie pozycji procesowej stron**" (wyrok z dnia 16.11.2011 r., SK 45/09, OTK-A 2011, Nr 9, poz. 97).

W związku z powyższym, wskazać należy, że na kanwie niniejszej sprawy doszło do nieuprawnionego naruszenia prawa do sądu wobec Tadeusza Pietki, albowiem nie wprowadzając do ustawy o świadku koronnym możliwości zaskarżenia postanowienia sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, ustawodawca wykazał się działaniem nieuzasadnionym, arbitralnym i niedającym się wytłumaczyć poprzez zastosowanie testu proporcjonalności w kwestii ograniczenia praw procesowych strony do zaskarżania orzeczeń sądu pierwszej instancji, prawidłowego rozpoznania sprawy, zapewnienia większej efektywności postępowania oraz jego szybkości.

Reasumując, wskazać należy, że odmowa przyznania T P prawa do zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji, w którym orzeczono o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego - podczas gdy niewątpliwie na kanwie niniejszej sprawy nie zostały spełnione ani warunki przedmiotowe ani podmiotowe uwzględnienia wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego - stanowiła rażące naruszenie przysługującego mu konstytucyjnego prawa do sądu. Poprzez niekonstytucyjne pominięcie prawodawcze, ustawodawca nie wypełnił ciężących na nim obowiązków ukształtowania procesu w sposób sprawiedliwy i zgodny z pozostałymi normami konstytucyjnymi.

V. Dopuszczalność przedmiotowej skargi.

Należy podkreślić, iż postanowienie Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. (sygn. akt.) ma charakter ostateczny. W związku z jego wydaniem Skarżący ponosi negatywne konsekwencje związane z brakiem możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu Okręgowego w Ł z dnia listopada 2018r. (sygn. akt), w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego – w osobie M K – co pozostaje w oderwaniu od przewidzianych przez ustawę zasadniczą norm i wypracowanych przez Trybunał Konstytucyjny standardów.

Należy podkreślić, iż **przesłanki wydania wyroku w wyniku złożenia skargi konstytucyjnej**, biorąc pod uwagę, iż Trybunał Konstytucyjny w ramach kontroli konstytucyjności przepisów wywołanych skargą bada normy w związku

z konkretnym i rzeczywistym naruszeniem praw jednostki - **na kanwie niniejszej sprawy się ziściły**. Niniejsza skarga została bowiem wywołana ostatecznym rozstrzygnięciem Sądu dotyczącym jednostki, wydanym na podstawie przepisu ustawy, w wyniku czego doszło do naruszenia jej konstytucyjnie chronionych praw. Do takowego naruszenia doszło w wyniku wydania przez Sąd Apelacyjny w Ł postanowienia z dnia marca 2020r., (sygn. akt) utrzymującego w mocy zaskarżone przez obrońcę T P zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Ł z dnia stycznia 2020r. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniesionego przez obrońcę podejrzanego - T P - zażalenia z dnia listopada 2019r., uznając jego wniesienie za wniesione przez osobę nieuprawnioną - albowiem zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego przysługuje jedynie prokuratorowi - co powoduje, iż niniejsza skarga konstytucyjna jest w pełni usprawiedliwiona oraz zasługuje na przyjęcie i rozpoznanie.

W świetle przytoczonych powyżej okoliczności, a w szczególności

mając na uwadze, iż w *de facto* analogicznej sprawie art. 81 § 1 k.p.k. **został uznany za niezgodny z Konstytucją RP** w zakresie, w jakim przepis ten **nie przewidywał sądowej kontroli** zarządzenia o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który złożył wniosek w trybie art. 78 § 1 k.p.k.,

ze względu na dalszy brak możliwości zaskarżenia orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. (sygn. akt) utrzymującego w mocy zaskarżone przez obrońcę Tadeusza Pietki zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Ł z dnia stycznia 2020r. (sygn. akt) w przedmiocie odmowy przyjęcia wniesionego przez obrońcę podejrzanego - T P - zażalenia z dnia listopada 2019r., uznając jego wniesienie za niedopuszczalne z mocy ustawy,

z pewnością należy stwierdzić, iż **art. 5 § 6 u.ś.k.** jest niezgodny z Konstytucją, w zakresie w jakim wskazany przepis nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia przez współpodejrzanego w sprawie oraz jego obrońcę na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, a co za tym idzie - ingerencja Trybunału Konstytucyjnego stała się konieczna i w pełni usprawiedliwiona.

Wobec powyższego niniejsza skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem normy zawartej w przepisach **art. 5 § 6 u.ś.k. jest konieczna i uzasadniona, o co niniejszym wnoszę.**

Jednocześnie, wskazuję, że niniejsza skarga została wniesiona w terminie ustawowym, bowiem wniesienie przedmiotowej skargi następuje w dniu 1 lipca 2020r., tj. przed upływem 3 miesięcznego terminu od dnia wydania postanowienia ostatecznego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, tj. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. (sygn. akt).

Adw. Katarzyna Łabir-Salguero

Załączniki:

- 1/pełnomocnictwo szczególne;
- 2/dowód uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
- 3/postanowienie Sądu Apelacyjnego w Ł z dnia marca 2020r. (sygn. akt).
- 4/ 3 odpisy skargi konstytucyjnej